

Наталія Правдюк
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
Вінницького національного аграрного університета,
pravduyk@gmail.com,
Наталія Гуменюк
магістр, Вінницького національного аграрного університета,
nata.gumenyuk003@gmail.com

**ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РОЗРАХУНКАМИ З
ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА**

**УЧЕТНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ РАСЧЕТАМИ СПОСТАВЩИКАМИ
И ПОДРЯДЧИКАМИ ПРЕДПРИЯТИЯ**

**ACCOUNT MANAGEMENT CALCULATIONS WITH SUPPLIERS AND
CONTRACTORS ENTERPRISE**

Анотація. Розглянуто сутність та проблемні питання облікового забезпечення управління розрахунків з постачальниками та підрядниками сучасних інноваційних структур.

Аннотация. Рассмотрена сущность и проблемные вопросы учетного обеспечения управления расчетов с поставщиками и подрядчиками современных инновационных структур.

Annotation. Essence and problem questions of theregistration providing of management of calculations areconsidered with suppliers and contractors.

Фінансовий стан кожного господарюючого суб'єкта залежить від його взаємовідносин з іншими суб'єктами господарювання, що викликає безперервне поновлення кругообігу фінансових і господарських засобів та різноманітних розрахунків, зокрема розрахунків з постачальниками та підрядниками за поставлені товари, виконані роботи та надані послуги.

Система управління сучасного інноваційного підприємства, не може функціонувати без правильної організації облікового забезпечення. Умови жорсткої конкуренції вимагають більшої оперативності, точності та комплексності облікової інформації. Облік повинен бути побудований таким чином, щоб з нього можливо було б отримати не лише звітні дані, але й іншу інформацію, в якій виникає потреба для прийняття стратегічних управлінських рішень. Бухгалтерський облік є основою інформаційного забезпечення системи управління та разом з економічним аналізом складає систему обліково-аналітичного забезпечення.[5]

Розглядаючи зміст облікового забезпечення управління, Правдюк М.В. зазначає, що – це сукупність облікових і аналітичних процесів, об'єднаних у обліково-аналітичну систему та спрямованих на задоволення інформаційних потреб користувачів шляхом перетворення первинної інформації в узагальнюючу згідно з визначеними цілями, а також нормативно-правовим, методичним, організаційним, програмним, математичним, технічним та ергономічним забезпеченнями. [6]

Потапова І.В. окреслює облікове забезпечення, як систему збору, обробки, узагальнення та подання фінансової інформації, здійснення облікових процедур в режимі реального часу, виявлення відхилень від запланованих показників і використання отриманих результатів для прийняття ефективних управлінських рішень.[4]

В процесі реалізації інноваційних проектів порядок і форми розрахунків з постачальниками визначаються господарськими договорами, внаслідок виконання яких у підприємства виникають поточні зобов'язання – кредиторська заборгованість. Господарський договір є найбільш поширеною і важливою підставою виникнення зобов'язання, основною формою реалізації товарно-грошових відносин у ринковій економіці. В ньому повинні бути чітко визначені графік поставки товарів (виконання робіт, надання послуг), умови розрахунків та штрафні санкції на випадок невиконання сторонами своїх зобов'язань за договором.

Одним з проблемних питань облікового забезпечення управління розрахунків з постачальниками та підрядниками є неналежна організація документообігу підприємства при роботі з контрагентами. Документування обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

є важливою складовою процесу оперативного та якісного управління інноваційним підприємством. При не налагодженому документообігу зростає ймовірність штрафних санкцій через несвоєчасність сплати постачальникам або оприбуткування матеріалів. Також не контролюються дії матеріально відповідальних осіб, що загрожує інформаційній безпеці підприємства та виникає ризик зменшення прибутку підприємства. Сучасні підходи до документування обліку розрахунків з постачальниками можуть бути повною мірою реалізовані шляхом розробки досконалої облікової політики підприємства.[2]

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [3] для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконанні роботи та надані послуги використовується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який має три субрахунки:

- 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»;
- 633 «Розрахунки з учасниками промислово- фінансових груп».

Поділяємо думку тих науковців, які вважають, що така деталізація не є достатньо повною, оскільки не забезпечує можливість враховувати терміни погашення кредиторської заборгованості, а також виконання умов її погашення. Тому такий поділ доцільно робити на субрахунках другого порядку до рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»(рис.1).

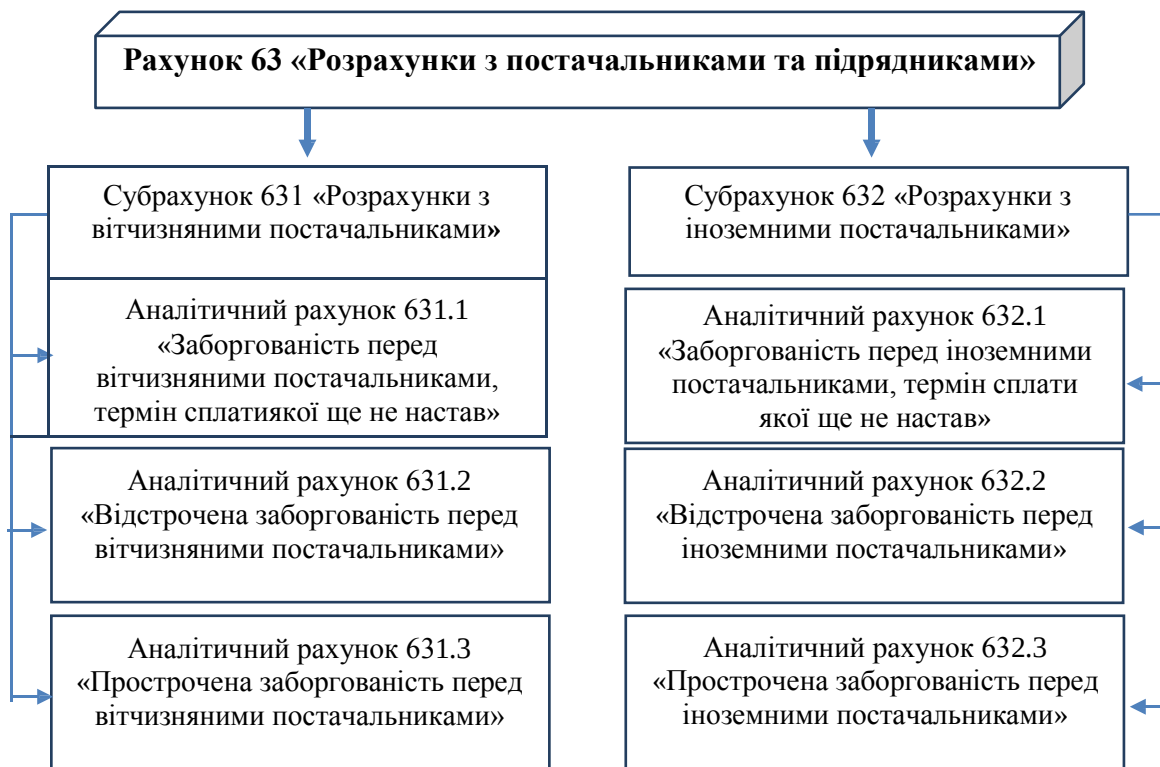

Рис. 1. Аналітичні рахунки для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

Джерело: сформовано автором на основі [1]

Варто зазначити, що вагоме місце в системі управління діяльністю інноваційного підприємства займає управління кредиторською заборгованістю підприємства, яка виникає у процесі постачання.

На наш погляд, застосування в обліку даних аналітичних рахунків сприятиме безпосередньому контролю за кредиторською заборгованістю та термінами її сплати, що дасть змогу більш оперативно приймати управлінські рішення щодо стану розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Отже, ефективне управління кредиторською заборгованістю інноваційного підприємства, яка виникає у процесі взаємовідносин з постачальниками та підрядниками, потребує

налагодженого функціонування облікової системи, здатної забезпечувати потреби керівництва в актуальній та достовірній інформації. Під обліковим забезпеченням управління кредиторською заборгованістю перед постачальниками та підрядниками необхідно розуміти процес систематизації та структурування інформації, що генерується системою бухгалтерського обліку, з метою задоволення інформаційних запитів менеджерів у процесі виникнення такої заборгованості, її поточного обліку та погашення.

Література

1. *Владика О. Є.* Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / О. Є. Владика. // Економічні науки. – 2016. – №12. – С. 677–680.
2. *Кулій В. М.* Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / В. М. Кулій, О. І. Тивончук. // Наукове видання. – 2016. – №2. – С. 61–63.
3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджено наказом Міністерства України від 30.11.99р. № 291.
4. *Потапова І. В.* Обліково-аналітичне забезпечення управління виробничими запасами підприємств / І.В. Потапова // І Всеукраїнська науково-практична конференція молодих науковців «Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством». – 2016. – С. 105–108.
5. *Правдюк Н. Л.* Сутність обліково-аналітичного забезпечення управління ціновою політикою підприємства / Н.Л. Правдюк // Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали ІІ Всеукр. наук.-практич. конф. молод. учених, 8 грудня 2016 року. – Вінниця.- «Едельвейс і К».- С.102-105.
6. *Правдюк М.В.* Сутність обліково-аналітичного забезпечення управління інноваційною діяльністю підприємства / М. В. Правдюк. // І Всеукраїнська науково-практична конференція молодих науковців «Проблеми економічного, облікового, контрольного і аналітичного забезпечення управління підприємством». – 2016. – С. 112–114.

УДК 339.146.4

Олена Проволоцька

*к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
КЕІ ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
pro-2000@ua.ru*

Дар'я Коцюмбас

*студентка 5 курсу спеціальності «Економіка»,
КЕІ ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
dashakotsymbas5@gmail.com*

ИНДЕКС СЕЗОННОСТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРІОДУ РОЗШИРЕННЯ РИНКУ ЗБУТУ

ИНДЕКС СЕЗОННОСТИ КАК ИНСТРУМЕНТ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПЕРИОДА РАСШИРЕНИЯ РЫНКОВ СБЫТА

SEASONAL INDEX AS AN INSTRUMENT FOR DETERMINING THE PERIOD OF EXPANSION OF THE SALES MARKET

Анотація. Висвітлено актуальні питання, пов'язані з розширенням ринку збуту. В якості інструменту, визначення необхідного періоду розширення ринку, обґрунтовано використання індексу сезонності.

Аннотация. Раскрыты актуальные вопросы, связанные с расширением рынка сбыта. В качестве инструмента, определения необходимого периода расширения рынка, обосновано использование индекса сезонности.

Annotation. The topical issues related with the expansion of the sales market were covered. As a tool for determining the necessary period of the market expansion the using of the seasonality index was justified.